

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Miloslava Výborného a soudců JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., a JUDr. Milana Podhrázkého, Ph.D., v právní věci žalobkyně: **PaedDr. L. R.**, zast. Mgr. Ondřejem Lněničkou, advokátem se sídlem Újezd 409/19, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo kultury**, se sídlem Maltézské nám. 1, Praha 1, o žalobě proti rozhodnutí ministra kultury ze dne 26. 9. 2014, čj. MK 45945/2014 OLP, v řízení o návrhu na přikázání věci Krajskému soudu v Brně,

t a k t o :

Věc vedená u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 10 A 193/2014 **se p ř i k a z u j e** Krajskému soudu v Brně.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozhodnutím ze dne 11. 11. 1991, čj. 14.323/91-PP, prohlásil žalovaný za kulturní památku sochu sv. Jana Nepomuckého v Bratčicích, okr. Brno-venkov. Žalovaný v záhlaví citovaným rozhodnutím zamítl pro opožděnost rozklad žalobkyně.

[2] Městský soud předložil věc sp. zn. 10 A 193/2014, Nejvyššímu správnímu soudu s návrhem na přikázání věci jinému krajskému soudu podle § 9 odst. 2 s. ř. s. Městský soud upozornil, že žalobkyně opakovaně poukazovala na zdravotní potíže, které jí nedovolují dostavit se a osobně se účastnit jednání u Městského soudu v Praze (ani nahlížet do spisu u tohoto soudu) a nedovolují jí ani jinak uspořádat své záležitosti nezbytné pro vedení řízení u tohoto soudu. Žalobkyně trvale žije a bydlí v Brně; zdravotní obtíže v posledním období prokázala řadou lékařských zpráv.

[3] Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že procesními předpisy určená místní příslušnost soudu je základní zásadou soudního řízení související rovněž se zásadou právní jistoty. Změna místní příslušnosti soudu představuje průlom do zásady, že nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci, přičemž příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Soudní řád správní připouští delegaci příslušnosti jinému soudu pouze jako výjimku ze zásady obecné místní příslušnosti vyplývající z § 7 s. ř. s. Tuto výjimku je navíc třeba posuzovat podle konkrétních okolností dané věci. Z tohoto důvodu jsou v § 9 odst. 1 s. ř. s. taxativně uvedeny podmínky, za nichž Nejvyšší správní soud musí věc přikázat jinému než místně příslušnému soudu (tzv. delegace nutná);

v odstavci druhém pak citované ustanovení dává Nejvyššímu správnímu soudu možnost věc přikázat jinému než místně příslušnému krajskému soudu také v případě, je-li to pro rychlost nebo hospodárnost řízení nebo z jiného důležitého důvodu vhodné.

[4] Nejvyšší správní soud se k otázce tzv. delegace vhodné již opakovaně ve své judikatuře vyjadřoval. Rozšířený senát k tomuto institutu v usnesení ze dne 22. 4. 2004, čj. Nad 138/2003-26, č. 305/2004 Sb. NSS, uvedl: *„Delegace vhodná je výjimkou ze zásady trvání místní příslušnosti a z ústavní zásady zákonného soudu a soudce, a proto k ní lze přistoupit pouze v těch ojedinělých případech, v nichž by projednání věci jiným než místně příslušným krajským soudem znamenalo z komplexního pohledu hospodárnější, rychlejší či po skutkové stránce spolehlivější a důkladnější posouzení věci.“*

[5] Obdobný názor na věc již opakovaně zaujal Ústavní soud, např. v nálezu ze dne 2. 11. 2010, sp. zn. I. ÚS 938/10, č. 218/2010 Sb. ÚS: *„[Z]ásada zákonného soudce představuje jednu ze základních záruk nezávislého a nestranného soudního rozhodování v právním státě a podmínku řádného výkonu té části veřejné moci, která byla soudům ústavně svěřena. Dodržení obecných zákonných podmínek určení příslušnosti soudu je zárukou toho, že nedojde k libovolnému určování příslušnosti soudu, jehož cílem by mohlo být ovlivnění výsledku soudního rozhodování. Předpokladem přikázání věci z důvodu vhodnosti podle § 12 odst. 2 o. s. ř. je, aby pro takové rozhodnutí byly splněny podmínky v tomto ustanovení uvedené. Jak již Ústavní soud uvedl ve svých (citovaných) rozhodnutích, lze souhlasit s tím, že předpokladem uvedeného postupu je (typicky) existence okolností, jež umožňují hospodárnější a rychlejší projednání věci, či po skutkové stránce spolehlivější a důkladnější projednání věci jiným, než podle zákona příslušným soudem (náleze Ústavního soudu ze dne 7. 10. 1996 sp. zn. IV. ÚS 222/96, [č. 97/96 Sb. ÚS]). Na straně druhé Ústavní soud zdůrazňuje, že přitom je však třeba mít na zřeteli, že obecná místní příslušnost soudu, který má věc projednat, je zásadou základní a případná delegace příslušnosti jinému soudu je toliko výjimkou z této zásady, kterou je třeba vykládat restriktivně (náleze Ústavního soudu ze dne 15. 11. 2001 sp. zn. I. ÚS 144/2000, [č. 172/01 Sb. ÚS])“.*

[6] Ačkoliv, jak je patrné z výše uvedeného, je delegace výjimkou ze základní zásady trvání místní příslušnosti a taktéž ze zásady zákonného soudu a soudce, shledal Nejvyšší správní soud v projednávané věci, že podmínky delegace vhodné splněny byly. Ústavní soud opakovaně judikoval, že každý, kdo je účastníkem řízení před soudy, má právo se ve své věci takového řízení (jednání před soudy) osobně zúčastnit, a to zpravidla bez ohledu na to, zda by jeho přítomnost měla vliv na vynesení rozhodnutí (srov. k tomu např. nálezy ze dne 9. 6. 1998, sp. zn. I. ÚS 310/97, č. 68/1998 Sb. ÚS., nebo ze dne 17. 7. 2002, sp. zn. II. ÚS 145/02, č. 95/2002 Sb. ÚS). Žalobkyně opětovně poukazovala na svůj zdravotní stav, který jí bránil v osobní účasti u jednání soudu a taktéž v nahlížení do spisu u tohoto soudu. Žalobkyně též v podáních městskému soudu vyjádřila nedůvěru svému zástupci a uvedla, že trvá na osobní účasti při jednání městského soudu; v podání doručeném městskému soudu dne 6. 5. 2019 poukázala na to, že pro svůj zdravotní stav není schopna *„zařídít zrušení stávajícího advokáta“* a ze zdravotních důvodů není ani schopna si vyhledat a zajistit nového zástupce, se kterým by mohla věc projednat. Žalobkyně trvale žije a bydlí v Brně. Z lékařských zpráv je přitom zřejmé, že žalobkyně je schopna zařídit si své záležitosti alespoň v Brně; osobní účast u jednání Krajského soudu v Brně tak žalobkyni bude dostupnější, než by tomu bylo v případě řízení před Městským soudem v Praze a

budou tedy lépe šetřena její práva na osobní účast na jednání před tímto (krajským) soudem.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 23. října 2019

JUDr. Miloslav Výborný
předseda senátu